

KINDERDAGVERBLIJF DE MELKFABRIEK

An illustration of a milk carton tilted to the right, with a stream of milk pouring out from its spout. The carton is orange and white, with a stylized 'M' logo on its side.

VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSBELEID

Juni 2022

Voorwoord

Dit is het beleid Veiligheid en Gezondheid van De Melkfabriek.

Vanaf 1 januari 2018 vervalt de verplichting voor een jaarlijks vastgestelde risico-inventarisatie. Ook vervalt dan de verplichting om een ongevallenlijst bij te houden. Wel dienen alle kindercentra een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid te hebben. In de praktijk wordt er gehandeld zoals in het veiligheids- en gezondheidsbeleid beschreven staat. Het uitgangspunt van beschermen tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's vereist van de pedagogisch medewerkers dat zij inzicht hebben in mogelijke risico's én dat er een goed veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gevoerd. Het niet meer voorschrijven welke risico's beschreven moeten worden, leidt tot meer bewustwording van mogelijke risico's en het voeren van een goed beleid op grote risico's. Het leidt tevens tot het gesprek hierover tussen de kinderopvangorganisatie en de oudercommissie, en tussen de kinderopvangorganisatie en de toezichthouder van de GGD.

Dit veiligheids- en gezondheidsbeleid is geschreven voor alle zes locaties die De Melkfabriek rijk is. Specifieke situaties per locatie worden benoemd en zijn in het beleid terug te vinden. De locatiemanagers (R. van Rheenen, M. de Haan en M. Bleijerveld) zijn voor hun eigen locatie(s) de preventiemedewerker. Zij zitten dicht op de dagelijkse praktijk en hebben daardoor goed zicht op de te waarborgen veiligheid en gezondheid. Protocollen en beleid worden met onze medewerkers allemaal via het intranet (een beveiligde digitale omgeving) gedeeld. Het intranet is op ieder moment inzichtelijk. Ouders worden zowel via het oudermagazine (dat zij bij aanmelding ontvangen) als onze digitale nieuwsbrief De Melkboer op de hoogte gebracht en gehouden. Middels een wachtwoord kunnen ouders via de website inloggen en diverse documenten, waaronder beleid en protocollen, lezen.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Omgang met kleine risico's	6
Omgang met grote risico's	8
Fysieke veiligheid	8
Vallen van hoogte	8
Verstikking	10
Vergiftiging	12
Verbranding	12
Verdrinking	14
Wiegendood	14
Uitdroging	15
Sociale veiligheid	16
Grensoverschrijdend gedrag	16
Meldcode	16
Vermissing	17
Gezondheid	19
Meest voorkomende infecties	19
Gastro enteritis	19
Voedselinfectie of voedselvergiftiging	20
Infectie via water	21
Huidinfectie	21
Luchtweginfectie	21
Pandemie	23
Preventiemedewerker	23
Ergocoach	23
Aandachtfunctionaris Huiselijk geweld en kindermishandeling	24
Protocollen per sectie	24
Bijlage: protocollen	

Inleiding

Er zijn weinig plaatsen in onze samenleving waar regels rondom *veiligheid* en *gezondheid* zo belangrijk zijn als in de kinderopvang. Niet alleen voor de kinderen die wij opvangen op

De Melkfabriek, maar ook voor onze pedagogisch medewerkers. Hun welzijn als mede-opvoeders van de kinderen is voor ons eveneens van groot belang.

Kinderen moeten zich fijn en geborgen voelen op De Melkfabriek. Het is goed wanneer zij zichzelf kunnen zijn en de ruimte krijgen om te leren en te ontdekken. Het is heel belangrijk dat de locaties en de ruimtes waar zij verblijven veilig zijn. Daarnaast moeten de kinderen zich ook veilig vóélen. Wij beseffen ons goed dat een veilige en gezonde omgeving noodzakelijk is. Ondanks de regels, maatregelen en alertheid van de medewerkers zit een ongelukje in een klein hoekje en kan dit ook op de kinderopvang voorkomen. Ook het oplopen van een griep of kinderziekte hoort bij het opgroeien van kinderen. Dit is binnen de kinderopvang niet anders. Mede middels dit veiligheids- en gezondheidsbeleid zorgt De Melkfabriek ervoor dat wij de veiligheid en gezondheid van de kinderen kunnen waarborgen. Niet alleen onze medewerkers, maar ook de ouders en kinderen worden hierbij betrokken. Samen willen we onverantwoorde risico's voorkomen en zowel voor de kinderen, de ouders als alle werknemers binnen De Melkfabriek een veilige en gezonde omgeving creëren.

Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij op onze locaties omgaan met risico's rondom veiligheid en gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Tijdens de groepsbegeleiding wordt periodiek aandacht besteed aan defecten van materialen, speelgoed, e.d., worden (risico's op) ongevallen besproken en kennis over protocollen getoetst. Er zijn inmiddels diverse functies in het leven geroepen die zich bij De Melkfabriek bezighouden met veiligheid en gezondheid. Zo hebben wij preventiemedewerkers, een ergocoach en een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling. De omschrijvingen van deze functies zijn terug te vinden in dit beleid. Ook de ondernemingsraad (OR) speelt een adviserende en controlerende rol en wordt jaarlijks betrokken bij de evaluatie van het beleid. Op deze manier willen wij continu in gesprek blijven over het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. Ook als blijkt dat genomen maatregelen niet effectief en adequaat zijn of onvoldoende bekend en uitgevoerd worden, is een aanpassing van het veiligheids- en gezondheidsbeleid noodzakelijk.

Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018, zoals vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) is voorgeschreven. Vanuit de voorheen gebruikte risicomonitor en de aangedragen thema's vanuit de brancheorganisatie Kinderopvang is dit beleid tot stand gekomen. De Melkfabriek is eindverantwoordelijke voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid en heeft deze ter inzage en controle neergelegd bij de oudercommissies en de OR. Het beleid wordt inzichtelijk gemaakt middels ons online portaal voor ouders en medewerkers (digitale nieuwsbrief De Melkboer en ons intranet). Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is in juni 2022 geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Een dergelijke evaluatie en aanpassing van het beleid zal jaarlijks terugkeren en wordt uitgevoerd door de regiomanager in samenwerking met de preventiemedewerkers, ergocoach en aandachtsfunctionaris.

Ons doel is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's.

Omgang met kleine risico's

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico beter leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's zo goed mogelijk proberen te voorkomen. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten.

Op het gebied van veiligheid en gezondheid is onze missie de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of gebrekkig speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan helaas gebeuren. Hier kan zelfs ook op een positieve manier naar gekeken worden, want het verleggen van grenzen vergroot zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Ook stimuleert het de motorische ontwikkeling en leer je zoals men zegt met vallen en opstaan. Daarom aanvaarden wij op De Melkfabriek de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren wij hen hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en ontwikkelingsmateriaal, dit om te voorkomen dat door onjuist gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het niet binnen rennen. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de prullenbak mogen spelen, maar dat ze wel zelf iets weg mogen gooien zoals een papertje of zakdoekje.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment/ toiletbezoek of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

De onderdelen die zijn opgenomen in de protocollen betreft *veiligheid*:

Gebouw, gezondheid en binnenmilieu, brandveiligheid, (inrichting) binnenruimte en (inrichting) buitenruimte, speelmateriaal en uitstapjes.

De onderdelen die zijn opgenomen in de protocollen betreft *gezondheid*:

Slapen, eten en drinken, verschonen en toiletgebruik, zonbescherming, overdracht ziektekiemen en medisch handelen.

Ook op het gebied van *Arbo* worden er risico's geïnventariseerd. Deze zijn meegenomen in het arbobeleid. De onderdelen die hierin aan bod komen zijn:

Agressie en ongewenst gedrag, verzuim, preventiemedewerkers, ergocoach, aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, bedrijfsarts, ondernemingsraad (OR), werkdruk, ergonomisch

werken, beeldschermwerk, werkplek, thuiswerken, infectieziekten, ontlasten, BHV en EHBO, veiligheid van het pand, hygiëne en technische dienst.

Omgang met grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Daarbij zijn er protocollen opgesteld die uitleggen hoe te handelen bij een ernstig ongeval. Deze protocollen zijn bekend voor alle medewerkers van De Melkfabriek en worden periodiek opgenomen in teamvergaderingen (2 maal per jaar) en groepsbegeleiding (8 maal per jaar).

Grote risico's

Fysieke veiligheid

- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Vergiftiging
- Verbranding
- Verdrinking
- Uitdroging
- Wiegendood

Sociale veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag
- Meldcode
- Vermissing

Gezondheid

Meest voorkomende infecties

- Gastro enteritis
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Fysieke veiligheid

Vallen van hoogte binnen

Genomen maatregelen:

Op De Melkfabriek is alleen meubilair aanwezig dat kindvriendelijk is en is gekeurd op het gebied van veiligheid en gezondheid. Hieronder vallen reglementen omtrent afstand van de spijlen, het soort materiaal, afstand tussen hekje en dakje van een bedje, aanwezigheid riempjes en veilige sluiting, enz. Meubilair wat gevaarlijk kan zijn i.v.m. het vallen van hoogte zijn de box, het bedje, de hoge stoel aan tafel en het wiegje. De box wordt alleen gebruikt voor kinderen tot 2 jaar (tenzij om gezondheidsredenen anders bepaald in overleg met ouders). Het hekje van de box gaat altijd dicht en

op slot zodra er een kind in de box ligt. Dit geldt ook voor het hekje van het bedje. De bedjes dienen altijd gesloten te zijn. Ook wanneer er géén kind in ligt. Dit om ervoor te zorgen dat het sluiten van het hekje automatisme wordt. In zowel de box als het bedje liggen geen materialen of speelgoed waar een kind op kan klimmen waardoor een gevaarlijke situatie kan ontstaan. De hekjes van de bedjes en de box bevatten dezelfde sluiting als de hekjes voor de trap en de uitgangen. Ouders worden erop geattendeerd hun kind(s) niet aan te leren hoe zij dit hekje moeten bedienen. Dit zou anders voor gevaarlijke situaties in bed en box kunnen zorgen.

De wiegjes op de groep worden alleen voor kleine baby's gebruikt die zich niet op kunnen drukken of trekken. Zij kunnen hier een dutje in doen onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Zodra een kind zich op kan drukken/ trekken, krijgt hij/zij een vast bedje.

Aan tafel wordt soms gebruik gemaakt van een kinderstoel ter aanvulling op de vaste stoeltjes. De kinderstoel wordt voor een groter kind altijd met de rug tegen de muur geplaatst, zodat een kind zich niet achterover kan duwen. Daarnaast zijn er extra strips aan de poten aangebracht om omduwen te voorkomen. Kinderen in de vaste stoel zitten in eerste instantie vast met een tuigje. Wanneer zij groter worden, hebben zij alleen een beugel voor zich. Wanneer zij weer wat groter zijn hebben zij geen beugel meer. Iedere keer wordt er gekeken naar wat de kinderen aankunnen, geoefend met en aanwijzingen gegeven door de pedagogisch medewerker. De stoeltjes sluiten automatisch goed aan op het tafelblad. Het babyzitje wat voor de kleinste kinderen wordt gebruikt op de Stokke kinderstoel bevat eveneens riempjes. Deze zijn altijd gesloten wanneer hier een kind in zit. Op de BSO wordt eveneens gebruik gemaakt van passend en veilig meubilair. Samen met de basisschool maken wij hier gebruik van.

De commode, ofwel verschoonunit, wordt dagelijks volop gebruikt en kan een risico zijn op het gebied van vallen. Hiervoor zijn maatregelen getroffen om de risico's zo klein mogelijk te houden. De verschoonunits die De Melkfabriek gebruikt, zijn stevig en staan rotsvast op de grond. Ze kunnen niet omvallen, inklappen, of iets dergelijks. Op de verschoonunit wordt gebruik gemaakt van verschoonkussens met hoog opstaande randen. Dit zorgt ervoor dat een kind minder makkelijk van het verschoonkussen afrolt. Uiteraard geldt dat een kind op de verschoonunit nooit alleen wordt gelaten. Een eigen ouder/verzorger en/of pedagogisch medewerker is te allen tijde aanwezig wanneer een kind zich op de verschoonunit bevindt. Alle benodigde materialen worden aan het begin van de dag aangevuld en zo neergezet dat ze binnen handbereik liggen van de pedagogisch medewerker op het moment van verschonen. Aan de zijkanten van de verschoonunit bevinden zich opstaande afdekplaten waardoor een kind niet aan de zijkant van de verschoonunit kan vallen. Een kind dat nog niet zindelijk is, wordt altijd op de verschoonunit verschoond. Als vanzelfsprekend worden hier de juiste hygiënemaatregelen bij getroffen. Deze zijn terug te vinden in het hygiëneprotocol op ons intranet.

Tot slot is de trap een risicovolle plek wat betreft het vallen van hoogte. Wanneer er op de kinderopvanglocatie een trap aanwezig is, is deze van bovenaf afgesloten d.m.v. een deur of hekje. Ook hier geldt dat de deur of het hekje te allen tijde gesloten is na gebruik. Kinderen mogen nooit alleen zijn op de trap. Deze waarschuwing geldt voor en wordt kenbaar gemaakt aan zowel de ouders als de medewerkers van De Melkfabriek. De trap bevat zowel een kindertrapleuning op juiste hoogte voor de kleintjes als een trapleuning op juiste hoogte voor volwassenen. De ruimte rondom de trap wordt leeg en overzichtelijk gehouden. Kinderen wordt zo vroeg mogelijk uitgelegd hoe zij veilig de trap op en af kunnen. Wanneer een pedagogisch medewerker met meerdere kinderen tegelijk de trap op of af wil, heeft zij rekening te houden met een maximaal aantal van 4 kinderen. Dit maximum geldt voor 4 kinderen vanaf 2 jaar. De pedagogisch medewerker loopt voor de kinderen de trap af en achter

de kinderen de trap op en houdt rekening met een gepaste afstand van maximaal 4 traptreden. Zij moet het eerste of laatste kind te allen tijde binnen handbereik hebben. Tijdens het traplopen worden aanwijzingen gegeven aan de kinderen en worden zij alert gemaakt op hun handelingen. Wanneer het kinderen onder 2 jaar betreft, mogen er niet meer dan 2 kinderen achterwaarts de trap af worden begeleid door een pedagogisch medewerker per keer. Ook hier geldt de gepaste afstand en het geven van aanwijzingen. In geen van deze gevallen mag de pedagogisch medewerker een baby vasthouden. Wanneer een baby de trap afgetild wordt, is dit het enige kind dat de pedagogisch medewerker onder haar hoede heeft op dat moment. De trap mag nooit gebruikt worden voor andere doeleinden dan het verplaatsen van mensen van beneden naar boven of andersom. (zie ook ons protocol traplopen) Ook op de BSO wordt de trap in de centrale hal niet als speelplek gebruikt. Vindt er een activiteit plaats in deze ruimte dan is dit altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Vallen van hoogte buiten

In de buitenruimtes van locaties Biltstraat, Tuindorp en Ridderschapstraat is één speelelement met een mogelijk risico op het gebied van vallen van hoogte. De overige onderdelen zijn lager en net als het hogere speelelement kindvriendelijk en veilig. De locaties De Bilt en Groenekan hebben geen hoger speelelement in de buitenruimte. Bij De Nijepoort passen de speelelementen bij de basisschoolleeftijd. Deze zijn hoger en hierbij kan je vanaf hogere hoogte vallen. Wij zorgen dat er tijdens buitenspeelmomenten toezicht in de buitenruimte aanwezig is.

Het speelelement in de buitenruimte van de kinderopvang is zo samengesteld dat hierin zoveel mogelijk risico's voorkomen worden. Daarnaast worden alle buitenspeelmaterialen maandelijks gecontroleerd op veiligheid, hierbij valt de denken aan splinters, gladheid, etc. Toch kan het zijn dat een kind bedoeld of onbedoeld een beweging maakt waardoor hij/zij of een ander kind valt. De bodem rondom het speelelement is zacht, zodat het kind niet op een harde ondergrond stuit. Zodra er kinderen buitenspelen is er toezicht door pedagogisch medewerkers, zij bevinden zich verspreid over de buitenruimte. Zo is er ook zicht op het speelelement. Kinderen wordt uitgelegd hier voorzichtig met elkaar te spelen en zo nodig worden zij aangesproken op hun gedrag waarbij veilig gedrag wordt opgelegd en toegelicht. Denk hierbij aan niet rennen, niet duwen, om de beurt van de glijbaan, op elkaar wachten, elkaar de ruimte en tijd geven, etc. Deze omgangsvormen zijn een vast onderdeel van het samen voorkomen van ongevallen en alert zijn op kleine en grote risico's.

Verstikking

Genomen maatregelen:

Verstikking kan op verschillende manieren ontstaan. Dit kan toegebracht worden door voedsel, kleding, een kapotte speen, ondeugdelijk speelmateriaal, etc. In dit beleid proberen we zo volledig mogelijk aan te geven waar De Melkfabriek rekening mee houdt en hoe zij de risico's zoveel mogelijk verkleint al dan niet voorkomt. In ons protocol 'Veilig slapen' is onder andere terug te vinden hoe we de veiligheid van de kinderen waarborgen op het gebied van verstikking in bed of wiegje. Dit protocol is net als andere protocollen terug te vinden op onze online informatievoorziening het intranet en De Melkboer.

Voedsel: Wanneer de kinderen op De Melkfabriek eten en drinken doen zij dit altijd zittend aan tafel. Met uitzondering van baby's die de fles krijgen op schoot/in de armen van de pedagogisch medewerker. Wanneer bij mooi weer buiten een picknick wordt georganiseerd, eten en drinken de kinderen altijd zittend op de grond (eventueel op een kleed). Het eet- en drinkmoment wordt gezien als rustmoment waarin iedereen tot rust kan komen en kan genieten van zijn/haar maaltijd. Kinderen

die overstappen op vast voedsel op het kinderopvang zijn dit al eerder gewend van thuis. Wij vragen ouders hiermee zelf eerst te starten, zodat er voorkomen wordt dat er een allergische reactie ontstaat op de groep. Vast voedsel zal in eerste instantie in gepureerde vorm aangeboden worden. Wanneer de kinderen voldoende kunnen kauwen krijgen zij voedsel in stukjes. Ouders die hun kind al eerder stukjes willen aanbieden i.p.v. gepureerd voedsel krijgen uitgelegd dat dit op De Melkfabriek pas toegepast wordt wanneer een kind goed kan kauwen. Dit heeft met de veiligheid van de kinderen te maken en het niet 1 op 1 zijn met een kind tijdens het tafelmoment. De pedagogisch medewerker zal haar aandacht altijd moeten verdelen over meerdere kinderen. Te vroeg starten met stukjes voedsel vormt een risico en we zullen dit vanuit eerdergenoemde redenen duidelijk toelichten aan ouders. Stukjes voedsel worden in klein formaat aangeboden zodat de kans dat de luchtpijp volledig wordt afgesloten minimaal is. Een voorbeeld hiervan zijn cherrytomaatjes die in kwarten worden aangeboden en de aanwezigheid van enkel zachte stukjes voedsel in de warme maaltijden.

Kleding: Wij vragen ouders hun kind(s) passende kleding aan te trekken en mee te geven naar De Melkfabriek. Hierbij kan je denken aan truien zonder koordjes en truien of vesten zonder capuchon. Aansluitend op de jaargetijden en de weersomstandigheden zal ouders eveneens gevraagd worden passende buitenkleding mee te nemen, zoals regenkleding, warme kleding en een zonnehoedje, zodat het kind veilig buiten kan spelen. Onder deze regel verstaan wij ook accessoires en sieraden. Zo vragen wij ouders geen sieraden bij het kind om of in te doen. Wanneer er toch gekozen wordt voor oorbelletjes (bijvoorbeeld vanwege de cultuur), dan zo klein mogelijk zodat dit zo min mogelijk risico op kan leveren op het uitscheuren van de oorlel. Ook moet de sluiting van deze oorbelletjes goed vast zitten om verlies, en daarmee kleine onderdelen op de grond, te voorkomen. Wanneer een kind een ketting omheeft zal de pedagogisch medewerker ervoor kiezen deze af te doen en te bewaren in het persoonlijke opbergbakje van het kind. Bij de basisschoolleeftijd wordt gekeken of een kind veilig met het accessoire kan omgaan. Dit geldt ook voor overige meegebrachte accessoires of speelgoed van thuis. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen erop attenderen niet aan elkaars kleding (capuchon) te trekken of hier op andere wijze onverantwoord mee om te gaan. Ook in spelvorm met een lang koord of touw zullen kinderen in de gaten gehouden worden en worden geattendeerd op de mogelijke gevaren (bij paardje spelen bijvoorbeeld). De pedagogisch medewerker bepaald wanneer het spel te gevaarlijk wordt en dient te stoppen. Kinderen worden niet in bed gelegd met capuchon, knopen en/of koordjes aan kleding. Deze kleding gaat uit.

Speen: Sommige kinderen op De Melkfabriek slapen met een speen. De spenen worden dagelijks verzameld op de stamgroep en in eigen bakjes opgeborgen in de persoonlijke opbergbak van de kinderen. Ouders nemen de speen dagelijks mee naar huis om deze uit te koken en/of te vervangen voor een nieuwe en schone speen. Spenen die niet meegenomen worden, worden door de pedagogisch medewerker elke dag uitgekookt. Hoewel wij ouders attenderen op het checken van de volledigheid van de speen, checken ook onze pedagogisch medewerkers de speen dagelijks voordat deze aan het kind wordt gegeven. Een kapotte speen wordt direct weggegooid en ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.

Speelmateriaal: Op De Melkfabriek wordt alleen veilig en voor de kinderen passend speel- en ontwikkelingsmateriaal aangeboden. Kapot speel- of ontwikkelingsmateriaal wordt direct weggegooid en zo snel mogelijk vervangen. Maandelijks wordt middels een checklist op alle groepen het materiaal gecheckt. In de groepsbegeleiding, welke iedere zes weken plaatsvindt, wordt bij de leidinggevende aangegeven wat de bevindingen waren en wat eventueel toe is aan vervanging. Speelmateriaal voor oudere kinderen op de kinderopvang dat wordt gebruikt bij de methode Bijna Naar School (3 tot 4 jaar) en bij de Muziekmethode, wordt in een daarvoor bestemde bak bewaard. Na iedere les wordt de

aanwezigheid van de materialen gecontroleerd en geteld. Hiervoor zit een overzicht van materialen in de methodebak toegevoegd. Materialen als plastic tassen, vuilniszakjes of dopjes zijn niet voorhanden voor kinderen en worden opgeborgen in de keuken. Wanneer hiermee gespeeld wordt en dus wordt gebruikt voor een gerichte activiteit, is er altijd toezicht door een pedagogisch medewerker. Voor verstikking rondom slapen verwijzen we naar het protocol: Veilig slapen. Hier is onder andere ook de *luchtkwaliteit* in opgenomen en is tevens het protocol wiegendood te vinden.

Vergiftiging

Genomen maatregelen:

Een vergiftiging is een reactie van het lichaam op het binnenkrijgen van gif. De reactie van het lichaam hangt van verschillende factoren af. Welk gif en de mate van giftigheid ervan. Daarnaast is de vraag hoeveel gif de persoon of het kind binnen heeft gekregen. Gelukkig hebben alle pedagogisch medewerkers van De Melkfabriek een geldig EHBO-certificaat waar elk jaar training in wordt gegeven. (Het kan zijn dat bij indiensttreding nog geen sprake is van een geldig EHBO-certificaat en de training voor onze pedagogisch medewerkers net is geweest). Daarnaast weten de pedagogisch medewerkers hoe te moeten handelen bij medicijngebruik. Verdere uitleg hierover is terug te vinden in het protocol 'Medisch handelen en medicijnverstrekking' op ons intranet.

Maar, voorkomen is natuurlijk beter dan genezen! Daarom heeft De Melkfabriek de volgende voorzorgsmaatregelen getroffen.

Schoonmaakmiddelen worden hoog, achter gesloten deur en buiten bereik van kinderen bewaard. Pedagogisch medewerkers weten waar deze middelen staan en waar deze na gebruik direct weer opgeborgen moeten worden. In het protocol vergiftiging is opgenomen hoe zij omgaan met het gebruik van schoonmaakmiddelen. Dagelijks is een professionele schoonmaak aanwezig die ervoor zorgt dat de ruimtes binnen De Melkfabriek grondig gereinigd worden. Dit vindt altijd plaats na sluitingstijd zodat medewerkers, kinderen en ouders hier niet mee geconfronteerd worden en zij geen mogelijk schadelijke stoffen in kunnen ademen.

Bestrijdingsmiddelen voor binnen en buiten zijn op natuurlijke basis en niet schadelijk voor de gezondheid *of* worden indien anders buiten het bereik van kinderen gebruikt/ingezet.

Binnen de opvang worden medicijnen buiten het bereik van kinderen bewaard. Ouders vullen een medicijnverklaring in waarin duidelijk wordt gesteld wat, hoe en wanneer welk medicijn toegediend moet worden. Een medicijn is altijd eerst thuis getest.

Iedereen dient alert te zijn op zijn/haar eigen privé-eigendommen welke binnen handbereik van kinderen zouden kunnen komen. Neem bijvoorbeeld een tas van een ouder die op de grond wordt gezet, die openstaat en een gevaarlijk item (aansteker, medicijn, etc.) bevat die door een van de kinderen uit de tas wordt gepakt. Deze huisregels worden aan ouders bekend gemaakt zodra zij hun kind voor de eerste keer op De Melkfabriek komen brengen.

Verbranding

Genomen maatregelen:

Verbranding kan ontstaan door hete materialen of vloeistoffen, vuur, elektriciteit of de zon en kan zeer nare wonden tot gevolg hebben. Om verbranding te voorkomen, hanteren wij de volgende regels.

Hete materialen of vloeistoffen: De Melkfabriek maakt hoofdzakelijk gebruik van vloerverwarming waardoor de aanwezigheid van radiatoren zoveel mogelijk wordt uitgesloten. Op de plekken waar dit niet het geval is, is ervoor gezorgd dat er een dichte ombouw om de verwarming zit. Hierdoor kunnen

kinderen zich niet branden aan een warme radiator. Overige grote en/of vaste materialen die heet kunnen worden zijn niet aanwezig binnen het kinderopvang of buiten bereik van de kinderen. Wat betreft de hete vloeistoffen weten alle medewerkers dat het uitgesloten is om warme dranken in de buurt van kinderen te drinken. Uiteraard mogen medewerker koffie en thee drinken, maar zij dienen dit buiten het bereik van de kinderen te doen of de warme drank dermate af te koelen met koud water waardoor het niet gevaarlijk kan zijn voor kinderen. Hete dranken of etenswaar mogen de keuken alleen afgekoeld verlaten. Dit geldt ook voor het beschermen van collega's en ouders/verzorgers. Het gebruik van de hete kraan wordt gedaan buiten het bereik van kinderen. Daarbij wordt de kraan na gebruik altijd doorgespoeld met koud water, zodat de volgende gebruiker zich niet onverwachts brandt.

Vuur wordt in principe niet gebruikt binnen De Melkfabriek. We gebruiken geen gastoestellen en maken gebruik van elektrische kaarsjes tijdens de kerstperiode bijvoorbeeld. Deze kaarsjes worden overigens alleen ter decoratie gebruikt en worden buiten het bereik van de kinderen bewaard/opgesteld. Vuur zou moeten ontstaan door een aansteker, lucifers of elektriciteit. In het geval van aanstekers en lucifers attenderen wij onze medewerkers erop deze privé-eigendommen goed op te bergen en buiten het bereik van kinderen te houden in een hoog weggehangen jaszak of in een dicht opgeborgen tas (eventueel in een locker) buiten de groep. Ook ouders attenderen wij hierop i.v.m. mogelijk verlies hiervan uit een open tas welke op de grond wordt gezet in de buurt van de kinderen.

In het geval van elektriciteit zorgen wij ervoor dat kabels opgeborgen worden in kabelgoten. Stopcontacten zitten hoog en buiten het bereik van kinderen en zijn indien nodig voorzien van stopcontactbeveiligers. Elektrische apparaten worden ver weg van kinderen en veilig weggezet. Zo kunnen onze medewerker en waar nodig ouders er veilig bij, maar kinderen niet. Kapotte apparaten of snoeren worden direct weggegooid en indien nodig zo snel mogelijk vervangen. Wanneer er sprake is van defecten, kan er waar nodig een elektricien ingezet worden om reparaties te verrichten. De meterkasten zijn voorzien van een passend pictogram en afgesloten. De sleutel hangt naast de deur. Wanneer er brand ontstaat is voor alle medewerkers duidelijk wat de procedure is. Hiervoor is een ontruimingsplan opgesteld die ervoor zorgt dat iedereen zich binnen afzienbare tijd veilig buiten het pand bevindt. Mochten er op het moment van evacuatie ouders/verzorgers of andere personen aanwezig zijn dan worden deze meegenomen in de ontruimingsprocedure. Op iedere locatie voldoet het pand aan de vastgestelde brandveiligheidseisen, is er een jaarlijkse controle vanuit de brandweer en het bedrijf welke verantwoordelijk is voor de brandmeldinstallatie en zijn de nodige blusmiddelen aanwezig. Op iedere locatie zijn meerdere personen in dienst die voorzien zijn van een BHV-certificaat welke iedere twee jaar middels een training wordt vernieuwd. Zij weten hoe te moeten handelen in het geval van brand en hoe de overige aanwezigen aanwijzingen te geven. BHV'ers zijn in ieder geval alle leidinggevendenden, alle senior pedagogisch medewerkers en minimaal twee pedagogisch medewerkers per vestiging. Het evacuatieplan is terug te vinden op ons intranet.

Tot slot is er de beschrijving voorkomen van verbranding door zon. De zon is heerlijk en iets waar veel mensen vrolijk en blij van worden, maar tegelijk kan de zon schadelijk zijn. Tenzij hier goede voorzorgsmaatregelen voor worden getroffen. Zo worden alle kinderen op De Melkfabriek tussen april en oktober standaard een half uur van tevoren met een factor van minimaal 30 ingesmeerd voordat zij naar buiten gaan. De kinderen onder 1 jaar mogen niet in de zon en worden buiten in de schaduw gehouden. Ieder jaar krijgen ouders de vraag van de pedagogisch medewerkers passende kleding mee te geven voor het buitenspelen. In dit geval kan dit luchtige maar lange kleding zijn voor in warm weer. Of bijvoorbeeld een zonnehoedje of petje om het hoofdje te beschermen. We vragen ouders de

kinderen die 's ochtends geen slaapje meer doen, ingesmeerd naar het kinderopvang te brengen. Het thuis insmeren voordat de kinderen naar de BSO of school gaan, geldt ook voor de kinderen van de BSO. Zie ook ons protocol zon en zonverbranding.

Verdrinking

Genomen maatregelen:

Om aan te haken op het onderwerp waar we hiervoor zijn geëindigd zijn, moet men ook lekker af kunnen koelen in de warmte. Hiervoor maken we op De Melkfabriek gebruik van waterspelletjes in de tuin of zetten we een klein badje op of losse kleine bakken om de kinderen lekker in af te laten koelen. Water is in dit geval heerlijk, maar kan helaas ook gevaar met zich meebrengen. Namelijk; verdrinking. Zo zijn er regels opgesteld waar iedere pedagogisch medewerker zich aan dient te houden. Zo mag een kind nooit alleen in een badje achtergelaten worden. Dit kan een badje buiten of binnen zijn, maar ook een bak met water of een gevulde gootsteen om een erg vervuild kind in te verschonen indien nodig. Altijd is er een pedagogisch medewerker naast de kinderen aanwezig wanneer er water in het spel is.

In de buitenruimtes op de kinderopvang is verder geen gevaar op verdrinking aanwezig. Zoals een sloot, vijver, of iets dergelijks. Dit is een bewuste keuze. Wanneer kinderen zich tijdens een uitje in de buurt van water zijn, zorgen de pedagogisch medewerkers voor voldoende afstand en extra alertheid. De omheining van de buitenruimtes zijn dermate goed voorzien dat kinderen niet zomaar buiten de buitenplaats kunnen komen. Hier wordt verder op ingegaan bij het stukje vermissing. Bij de BSO maken we gebruik van het schoolplein dat is afgezet met een hekwerk. Bij de fietsenstalling is mogelijk toegang tot een ondiep slootje. Jonge kinderen in de onderbouw worden nooit alleen gelaten op dit deel van de buitenruimte, toezicht is hier verplicht en wordt verricht door de pedagogisch medewerkers.

Wiegendood

Genomen maatregelen:

Helaas komt het in Nederland (gelukkig zelden) voor dat een baby tijdens kinderopvang overlijdt onder het beeld van wiegendood. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kan het risico beperken - dat in het bijzonder voor jonge baby's tussen 3 en 9 maanden relatief hoger blijkt uit te vallen dan in thuissituaties. Het begrip wiegendood, ook wel 'Sudden Infant Death Syndrome' (SIDS), betekent een plotselinge en onvoorziene dood van een ogenschijnlijk gezond kind. Als wiegendood zich voordoet is het vrijwel altijd in het eerste levensjaar, maar het komt soms ook in het tweede jaar voor. Over de oorzaken van wiegendood is nog veel onduidelijk, maar door onderzoek is er inmiddels veel bekend over de omstandigheden waaronder wiegendood zich voordoet. Er is een aantal risicofactoren te noemen. Sommige daarvan zijn niet te beïnvloeden, zoals het mannelijke geslacht, vroeggeboorte, laag geboortegewicht, meerlingen of jeugdig moederschap, maar een heleboel risicofactoren heb je wel in de hand zoals slapen op de buik, oververhitting of warmtestuwing, samen slapen, roken, gebruik van medicijnen, uitwendige adembelemmering, onveilig bedmateriaal, gebrek aan toezicht. Ook zijn er factoren die het risico voor wiegendood verlagen zoals het geven van borstvoeding en het gebruik van een fopspeen. *(Bron: NJI)*

Binnen De Melkfabriek besteden wij aandacht aan de preventie van wiegendood door onze medewerkers op de hoogte te stellen van de adviezen rondom Veilig Slapen zoals gepubliceerd op de website van NJI (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid). Ook dienen onze medewerkers de folder

'Slaap veilig, slaap lekker' gelezen te hebben en te handelen volgens deze adviezen. De folder is te downloaden op de website van stichting VeiligheidNL. Hierin zijn de volgende punten terug te vinden: Wij leggen een kind op de rug te slapen en in principe nooit op de buik. Tenzij anders in overleg met ouders en de pedagogisch medewerkers in het bezit zijn van een door ouders ondertekende buikslaapverklaring. Wij voorkomen dat een baby het te warm heeft in bed en dekken op juiste wijze toe vanaf het voeteneind, zonder kussen, in slaapzak, met laken onder het okseltje zodat het gezichtje vrij blijft. Wij bakeren niet in, maar gebruiken wel een slaapzakje in de vorm van bijvoorbeeld een puckababy. Mits thuis in gebruik. Wij zorgen voor een veilig bed, een goed en gezond klimaat en voldoende toezicht waarin met regelmaat de slaapkamer ingelopen wordt om de kinderen te checken op hun ademhaling en houding in bed. Wij gebruiken een babyfoon om buiten de slaapkamer het contact met de kinderen te behouden en checken kinderen extra die een voorkeurshouding op de buik hebben. Kinderen die koorts hebben, leggen wij niet op bed. Wanneer het kind toch heel moe is en graag wil slapen, wordt het kind in het evacuatiebedje of op een stretcher (afhankelijk van de leeftijd, vanaf 2,5 jaar) op de groep neergelegd waar het in de gaten gehouden kan worden tot het wakker wordt en/of door ouders is opgehaald. Een exacte beschrijving is terug te vinden op ons intranet onder de noemer: preventie wiegendood.

Uitdroging

Genomen maatregelen:

De kinderen hebben op De Melkfabriek een vast drink- en eetschema. Hierin wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen en hun behoeften. Zo eten en drinken de grotere kinderen rond 9:15 fruit en thee, rond het middaguur een warme maaltijd met daarbij thee, melk of water en rond 14:45 krijgen de kinderen yoghurt met een passend tussendoortje zoals een rijst- of maiswafel, soepstengel of cracker met groentespread. De kleinste kinderen drinken de fles en hebben een schema passend bij de leeftijd en de groei van het kind. De basisschoolleeftijd heeft een eetmoment na school en richting het einde van de dag (denkend aan yoghurt/ haverhout, soep, crackers met beleg). De eet- en drinkmomenten worden vastgelegd op de iPad. Op deze manier is altijd terug te vinden wat kinderen gegeten en gedronken hebben.

Op warme dagen kan eerdergenoemd eet- en drinkschema onvoldoende zijn. De kinderen hebben dan extra hydratatie nodig en moeten goed kunnen afkoelen. Dit kan doormiddel van extra drinkmomenten, maar ook middels het eten van een waterijsje, lekker sappig fruit zoals meloen en buiten spelen met (schoon drink-)water. In ons protocol 'Uitdroging' staat duidelijk omschreven hoe De Melkfabriek hierin handelt.

Sociale veiligheid

Grensoverschrijdend gedrag (seksueel, fysiek en psychisch)

Genomen maatregelen:

Grensoverschrijdend gedrag is misschien wel de meeste nare vorm van gedrag die door een mens geuit kan worden. Het is respectloos en onacceptabel. Zo vinden wij ook binnen De Melkfabriek. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij gedrag waarbij iemand een ander persoon op seksueel, fysiek of psychisch vlak onheus bejegend of misbruikt. In geen enkele vorm zal dit worden getolereerd. Wij vinden het voorkomen en bestrijden van (seksuele) intimidatie, discriminatie, agressie en geweld van groot belang. Discriminatie op grond van ras, leeftijd, levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid, burgerlijke staat en handicap wordt door De Melkfabriek niet geaccepteerd. We werken met een gedragscode welke aan alle medewerkers en ouders kenbaar wordt gemaakt via onze online informatievoorziening. Eenieder dient zich hieraan te houden. Deze gedragscode is opgesteld om een duidelijke lijn aan te geven van wat acceptabel is en wat niet. Daarnaast hoe er gehandeld zal worden bij het overtreden van deze regels. Afhankelijk van de ernst van de toedracht. De gedragscode is onder deze naam terug te vinden op ons intranet en digitale nieuwsvoorziening De Melkboer. Om De Melkfabriek in eerste plaats te voorzien van fijn, kundig en veilig personeel zal iedere werknemer gescreend worden op diploma, zo mogelijk referenties en moeten zij voorzien zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Al onze medewerkers gaan automatisch mee in de continue screening welke door het ministerie van veiligheid en gezondheid wordt georganiseerd. Vanaf 1 maart 2018 is iedereen die woont of werkt op een adres waar kinderen worden opgevangen verplicht zich inschrijven in het personenregister. Zonder inschrijving ben je niet bevoegd om te werken in de kinderopvang. Middels dit register vindt er continue screening plaats.

Daarnaast hebben wij als kinderopvang te maken met het *vierogenprincipe*. Vanaf 1 juli 2013 controleert de GGD kinderdagverblijven op het *vierogenprincipe*. Het *vierogenprincipe* houdt in dat een pedagogisch medewerker, welke alleen op een groep met kinderen aan het werk is, hierbij gezien en/of gehoord moet kunnen worden. Hiervoor hebben we als kinderopvang de juiste maatregelen getroffen. Onder andere doordat de locaties ruimtelijk en met veel ramen zijn ingericht en er een kloppend dienstrooster is. Het dienstrooster sluit alleen werken op de groep uit, op de randen van de dag na. Maar tijdens deze korte periodes is er altijd een collega of leidinggevende binnen gehoor- of gezichtsveld aanwezig. Op bijvoorbeeld een buurgroep of op kantoor. Op deze momenten is er ook volop inloop van ouders/verzorgers met kinderen. De controle kan zijn door lijfelijke aanwezigheid, welke onze voorkeur heeft, maar er wordt indien nodig ook gebruik gemaakt van een babyfoon waardoor een leidster alsnog vanaf een andere plek hoorbaar is. Op deze manier kunnen we het *vierogenprincipe* waarborgen en voldoen aan deze eisen omschreven door de GGD. Wanneer het toch onverhoopt voorkomt dat bijvoorbeeld door ziekte een collega niet op tijd aanwezig kan zijn en er een medewerker alleen is, is er altijd een collega of leidinggevende in de buurt die binnen een kwartier op locatie aanwezig kan zijn. Nogmaals, normaliter komt dit niet voor gezien de manier waarop het dienstrooster is georganiseerd. Echter, in een geval van nood is dit onze *achterwachtregeling*.

Meldcode

De Melkfabriek werkt met de *meldcode* huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit zijn alle kinderdagverblijven sinds juli 2013 verplicht. Sinds 1 januari 2019 is het daarnaast verplicht om binnen de meldcode te werken met een afwegingskader. Daarom hebben wij het beleid omtrent de meldcode

vanaf dat moment aangepast en het afwegingskader toegevoegd. Een afwegingskader beschrijft wanneer en op basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling als noodzakelijk wordt beschouwd. Het afwegingskader formuleert daarnaast wanneer hulpverlening bieden of organiseren eventueel ook tot de mogelijkheden behoort. Het afwegingskader is opgenomen in stap 4 van de meldcode. In stap 5 van de meldcode wordt vervolgens een beslissing genomen op basis van de afweging die gemaakt is in stap 4.

De meldcode bestaat uit de volgende 5 stappen:

- Stap 1. In kaart brengen van signalen – pm'er en pedagogisch coach en aandachtfunctionaris
- Stap 2. Overleg met collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding – pm'er, pedagogisch coach en aandachtfunctionaris
- Stap 3. Gesprek met de ouder (en indien mogelijk het kind) – pm'er en pedagogisch coach
- Stap 4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling aan de hand van het afwegingskader. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen – pm'er, pedagogisch coach en aandachtfunctionaris
- Stap 5. Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp – Pedagogisch coach, aandachtfunctionaris en regiomanager

In stap 4 en 5 bevindt zich het afwegingskader dat te vinden is op:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2017/07/28/afwegingskader-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

De meldcode keert met regelmaat terug in werkoverleggen om zo alle medewerkers scherp te houden op mogelijke signalen. Onze aandachtfunctionaris (S. van Lunteren) speelt hier een actieve rol in. De volledige meldcode is terug te vinden op ons intranet.

Vermissing

Genomen maatregelen:

Een van de grootste nachtmerries van een ouder en pedagogisch medewerker is het zoek raken van een kind. Naast het protocol 'Vermissing van een kind', waarin wordt uitgelegd hoe te moeten handelen wanneer een kind vermist is, willen we hier uitleggen hoe we dit voorkomen.

Alle groepen op De Melkfabriek werken met een tablet waar de aanwezigheid van de kinderen wordt bijgehouden. Middels deze lijst is voor de pedagogisch medewerker duidelijk wie zij die dag kan verwachten. Via het programma houden de pedagogisch medewerkers bij welk kind is gearriveerd en wanneer het kind is opgehaald. Wanneer de groep bijvoorbeeld buiten gaat spelen, spelen zij op een omheind terrein waar zij niet zelfstandig vanaf kunnen. Hiervoor hebben we maatregelen getroffen als, een hoge deurklink, hekjes met kinderslot, een hoge schutting, voortdurend zich op de poortdeur, de continue aanwezigheid van een pedagogisch medewerker, etc. Ook ouders attenderen we erop om bijvoorbeeld het hekje achter zich te sluiten, uit te kijken dat er geen kind mee naar binnen of buiten glipt, bij de pedagogisch medewerker tijdens het buiten zijn aan te geven dat je je kind op komt halen/meeneemt, etc. Op deze manier zorgen wij ervoor dat wij de kinderen in zicht houden en binnen de omheining van De Melkfabriek.

Wanneer er buiten de buitenplaats gespeeld wordt, zoals in een dichtbij zijnde omheinde speeltuin of bij de bso op het speelplein, gelden de volgende regels:

- De kinderen gaan onder begeleiding van tenminste 2 pedagogisch medewerkers naar de speeltuin (hierbij wordt rekening gehouden met de BKR)
- De speeltuin moet omheind zijn en veilig voor en passend bij de doelgroep
- De kinderen (peuters, vanaf 2 jaar tot 4 jaar) lopen aan het evacuatietouw in rustige looppas
- Kleinere kinderen zitten in de bolderkar of in een buggy
- Wanneer de kinderen moeten oversteken doen zij dit in een onderbroken rij waarbij de pedagogisch medewerker de doorgaande weg blokkeert voor het verkeer, zodat de kinderen veilig over kunnen steken
- Zowel bij vertrek als bij aankomst bij de speeltuin is er een telling van kinderen, dit geldt ook voor de weg terug
- Er is continue toezicht op alle kinderen, de pedagogisch medewerkers zijn alert
- Wanneer de groep het op het gebied van onrust niet toelaat om naar de speeltuin te gaan, gaan we niet
- Ouders dienen vooraf toestemming te hebben gegeven voor het uitje. Dit geldt niet voor de basisschoolleeftijd.
- De pedagogisch medewerkers zijn te allen tijde telefonisch bereikbaar

Gezondheid

De gezondheid van de kinderen die wij opvangen en ook die van onze medewerkers achten wij net als hun veiligheid van groot belang. De kinderopvang is gebonden aan veel regels. Zo ook wat betreft gezondheid. Dit is volledig terecht en logisch. De Melkfabriek sluit zich aan bij deze wet- en regelgeving en is er alles aan gelegen een gezonde leef- en werkomgeving te creëren en behouden.

Zoals eerder benoemd zit een heel groot deel van het voorkomen van 'ziek worden' hem in hygiëne. Denk hierbij aan het handen wassen, ellenboog voor de mond bij hoesten en/of niezen, het reinigen van het verschoonkussen na iedere verschoning, gebruik van schone materialen en veilige/verse producten, handen wassen voor en na wondverzorging, handen wassen voor het eten en na het buitenspelen, enz. Ook het krijgen van hoofdluizen wordt onder het kopje gezondheid geschaard. Hiervoor hebben wij een apart protocol opgesteld welke is terug te vinden op ons intranet. Ondanks deze regels en maatregelen zit een ongelukje in een klein hoekje en kan een kind of medewerker toch ziek worden. Nu is gelukkig het meeste aan 'kinderziektes' en griepsoorten relatief onschuldig en kan men hier binnen redelijk korte termijn weer van genezen zijn. Toch zijn er ook ziektes of infecties die voorkomen in de kinderopvang en gevaarlijk kunnen zijn. Dat zijn degene die in dit hoofdstuk beschreven worden. De grotere risico's. In combinatie met onze huisregels en protocollen geven we hierbij weer hoe De Melkfabriek deze ziektes en infecties zo veel mogelijk probeert te voorkomen en hoe te handelen wanneer het onverhoopt aanwezig is binnen de organisatie. Wij gebruiken hiervoor het rapport van het RIVM met daarin de beschrijvingen van de meest voorkomende infectieziekten op een kinderopvang. Onze richtlijnen zijn gebaseerd op dit rapport. Aan de hand van deze richtlijnen proberen wij op De Melkfabriek zo veel mogelijk infecties te voorkomen en hoe wij kunnen handelen wanneer het onverhoopt aanwezig is binnen de organisatie.

Tijdens de intake op de groep, welke plaatsvindt op de eerste wendag van een kind, wordt ouders door de pedagogisch medewerker gevraagd of zij het Rijksvaccinatieprogramma volgen. Hier tekenen zij een verklaring voor (waar ook toestemmingsverklaringen voor o.a. het gebruik van foto- en filmmateriaal in zijn opgenomen) welke op kantoor wordt ingeleverd door de pedagogisch medewerker. De administratie houdt zicht op het percentage geënte en niet-geënte kinderen per groep en locatie. Ouders worden op de hoogte gebracht door de directie wanneer het percentage zakt onder de 95%. De groepspercentages kunnen ouders bij de administratie opvragen. Dit geldt overigens ook voor het vestigingspercentage.

Gastro enteritis

Genomen maatregelen:

Gastro Enteritis, ook wel een maag-darmonsteking genoemd in klare taal. Onder andere voedselvergiftiging kan in de maag en darmen een acute ontsteking veroorzaken. Hoe ernstig de ontsteking is en wat precies de symptomen zijn, hangt af van de oorzaak. Een ontsteking aan de maag en darmen is voornamelijk gevaarlijk voor ouderen, baby's, mensen met een minder goed werkend afweersysteem en mensen met suikerziekte. Zij zijn kwetsbaar, omdat door diarree en braken het gevaar voor uitdroging bij hen groot is.

Een maag-darmonsteking wordt, los van een chronische ziekte zoals de ziekte van Crohn, vaak veroorzaakt door een virus of bacterie, zoals de salmonellabacterie of de stafylokokken-bacterie. Je spreekt dan van een voedselvergiftiging. Soms is de oorzaak een virus dat water of voedsel besmet

heeft. Veel gevallen van voedselvergiftiging worden veroorzaakt door de salmonellabacterie die vooral in vlees, eieren en melk voorkomt.

Bij maag-darmonsteking kunnen de volgende klachten optreden:

- Koorts
- Buikpijn
- Diarree
- Misselijkheid
- Braken

Belangrijke maatregelen om deze ontsteking te voorkomen zijn voornamelijk gericht op het behoud van hygiëne. Denk hierbij aan het wassen van de handen na ieder toiletbezoek, na het verschonen van kinderen, voor het bereiden van voedsel, etc. Ook de kinderen wordt geleerd een juiste handhygiëne te hanteren en wordt geleerd hoe om te gaan met hygiëne. Daarnaast wordt het speelgoed van de kinderen dagelijks schoongemaakt. Het betreft speelgoed dat door de kinderen in de mond wordt gestopt. Wanneer er meerdere kinderen zijn die overgeven of diarree hebben (los van de oorzaak hiervan) zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat speelmateriaal grondiger wordt gereinigd. Eten en drinken speelt ook een belangrijke rol en dan met name de juiste omgang hiermee en versheid ervan. De Melkfabriek heeft uitsluitend biologisch voedsel voor de kinderen dat wekelijks vers wordt geleverd. Bij de levering worden de producten gecheckt op de versheid en houdbaarheid. Beide leveranciers zijn bekend met het leveren aan kinderopvangorganisaties en zijn bekend met de wet- en regelgeving rondom het voedsel voor deze doelgroep. Alle vestigingen hebben een duidelijke handleiding voor het bewaren en bereiden van de warme maaltijden. Tevens zijn alle pedagogisch medewerkers op de hoogte van de regels omtrent het bewaren van overig voedsel. Denk hierbij aan melk, fruit, yoghurt en moedermelk. In ons voedingsprotocol, welke zijn toegevoegd op ons intranet, is dit terug te vinden.

Voedselinfectie of voedselvergiftiging

Genomen maatregelen:

Bij een voedselvergiftiging maakt een giftige stof in het eten je ziek. Deze giftige stoffen worden geproduceerd door bacteriën of schimmels. Dit kan gebeuren wanneer je eten verkeerd bewaart, bijvoorbeeld voor langere tijd bij kamertemperatuur. Het verhitten van eten zorgt er wel voor dat ziekmakers doodgaan, maar in veel gevallen maakt dat gifstoffen niet onschadelijk. Een voedselvergiftiging is niet hetzelfde als een voedselinfectie. Bij een voedselinfectie zijn bacteriën, virussen of parasieten in het voedsel de boosdoeners. Voedselvergiftiging ontstaat door giftige stoffen in voedsel. Deze giftige stoffen worden vaak geproduceerd door bacteriën of schimmels. Buikkrampen, misselijkheid, diarree of braken zijn tekenen van een voedselvergiftiging. De klachten ontstaan meestal binnen 8 uur na besmetting. Een voedselvergiftiging is te voorkomen door eten goed te bewaren, op tijd weg te gooien en door hygiënisch te werken in de keuken. Buikkrampen, misselijkheid, diarree of braken kunnen wijzen op een voedselvergiftiging. Ondanks de soms heftige symptomen is behandeling vaak niet nodig. Behandeling met antibiotica is niet mogelijk en kan zelfs complicaties geven. Het is aan te raden naar de dokter te gaan als er naast diarree ook sprake is van koorts, bloed en slijm in de ontlasting, heftig braken of uitdrogingsverschijnselen, zoals weinig plassen, erge dorst en sufheid. Als kleine kinderen door veel en langdurig braken weinig vocht binnenkrijgen, is het zeker aan te raden naar de huisarts te gaan.

Om een voedselvergiftiging te voorkomen gelden de volgende adviezen:

- Koel bederfelijke eten goed. Zet de koelkast op 4°C
- Koel restjes snel terug. Verdeel ze in kleine porties, dat gaat makkelijker
- Bewaar restjes maximaal 2 dagen in de koelkast
- Houd alles schoon en droog
- Was je handen goed en regelmatig
- Was groente en fruit grondig onder stromend water en houd je omgeving schoon
- Verhit je eten goed. Dit geldt vooral voor dierlijke producten als vlees, vis en ei. Verhit ook restjes door en door.
- Let op bij wat je koopt en aanneemt bij de levering. Let op versheid, houdbaarheidsdatum en bereidings- en bewaaradviezen.

BRON: voedingscentrum

Infectie via water

Genomen maatregelen:

Via water kunnen we door diverse ziekteverwekkers ziek worden. Een aantal voorbeelden zijn: diarree, meningitis (hersenvliesontsteking), legionella, salmonella, etc. In Nederland hebben wij gelukkig goed gezuiverd drinkwater uit de kranen. Daarnaast heeft De Melkfabriek geen loden leidingen in de panden. Hierdoor kunnen wij veilig gebruik maken van het drinkwater. De kranen en leidingen waar wij gebruik van maken worden dagelijks gebruikt. Hierdoor is er geen sprake van 'stilstaand water'. Dit is water waar een bacterie zich in kan vormen. Voor het buitenkraantje in de buitenruimte geldt een uitzondering. Deze wordt in de wintermaanden niet gebruikt en in het voor- en najaar zelden. Voordat deze kraan gebruikt wordt, zal de kraan eerst doorgespoeld moeten worden. Alle pedagogisch medewerkers zijn hiervan op de hoogte. De kraan dient minstens een minuut te worden doorgespoeld. Op deze manier proberen wij het risico op de aanwezigheid van een bacterie te voorkomen. Deze regel is opgenomen in ons protocol welke zijn terug te vinden op ons intranet. Zodra zich een zorgwekkende situatie omtrent het water zich voordoet, zoals bijvoorbeeld de verandering van kleur, dienen alle pedagogisch medewerkers te stoppen met het gebruik maken van de kranen. Er zal zo snel mogelijk schoon (drink-)water in de dichtstbijzijnde winkel worden gekocht om de groepen en locaties te voorzien van schoon water. In de tussentijd zal een leidinggevende proberen te achterhalen wat de oorzaak is en het probleem zo snel mogelijk verhelpen middels het inzetten van professionele hulp.

Huidinfectie

Genomen maatregelen:

Huidinfecties zijn infecties van de huid, haarfollikels, talg- en zweetklieren en het nagelbed. Ze worden veroorzaakt door virussen, bacteriën, parasieten of schimmels. Sommige zijn onschuldig, komen vaak voor en genezen vanzelf. Maar er zijn ook ernstigere infecties die een goede medische behandeling nodig hebben. De huidinfecties die in de kinderopvang veelal voorkomen zijn: krentenbaard, waterpokken, de vijfde ziekte en hand-voet-en-mondziekte.

De Melkfabriek brengt ouders van de betreffende groep altijd op de hoogte van de aanwezigheid van een huidinfectie. Dit omdat deze doorgaans erg besmettelijk zijn. Wanneer er zwangere ouders zijn (en dit is bij ons bekend) worden die mondeling nog extra geïnformeerd in verband met risico's voor

de ongeboren vrucht wanneer zij zelf nog niet beschermd zijn tegen waterpokken. Die zijn er wanneer een moeder zelf nog geen waterpokken heeft gehad en zich hier ook niet tegen heeft laten inenten voor de zwangerschap. Ook de vijfde ziekte kan gevaarlijk zijn voor de ongeboren vrucht dus hierbij geldt eveneens dat zwangere vrouwen hiervan extra op de hoogte worden gebracht. Mits wij op de hoogte zijn van een zwangerschap.

Wat het allerbelangrijkste is in het voorkomen van deze ziektes is de juiste inzet van de hygiëne-eisen. Deze zijn terug te vinden in het hygiëneprotocol op ons intranet. Veel meer kunnen wij als kinderopvang en als pedagogisch medewerkers niet doen. De incubatietijd zorgt ervoor dat de besmettelijke periode vaak al voorbij is op het moment dat de infectie aan het licht komt.

Alle groepen zijn voorzien van een uitdraai van een beschrijving van infectieziekten. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers bij twijfel altijd zelf nakijken wat de kenmerken zijn van een infectieziekte en wat de te nemen maatregelen dienen te zijn. In dit overzicht zijn ook de huidinfecties opgenomen. Ook is terug te vinden of kinderen geweerd dienen te worden van het kinderopvang. Dit is zelden het geval. Wat wij aan ouders wel graag mee willen geven is dat het welbevinden van de kinderen altijd voorop staat voor ons. Wanneer een kind zichtbaar last heeft van de infectie en het niet de gewenste zorg kan krijgen die het kind nodig heeft, zullen wij contact opnemen met de ouders en vragen hun kind toch op te komen halen. Bij het nemen van dit besluit wordt in volgorde gekeken naar het belang van het kind, het belang van de groep en het belang van de pedagogisch medewerkers. Leidinggevenden en/of senior pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de aanwezigheid van infectieziekten. Zo kunnen zij blijven monitoren om hoeveel ziektegevallen het gaat.

Luchtweginfectie

Genomen maatregelen:

De luchtwegen kunnen worden verdeeld in 'bovenste' en 'onderste of lage' luchtwegen. De bovenste luchtwegen bestaan onder andere uit de neus, de keel, de oren en de bijholten. De onderste luchtwegen bestaan onder andere uit de grote en kleine luchtwegen (bronchiën), het longweefsel en de longblaasjes.

Infecties van de luchtwegen komen veel voor bij kinderen. Met name de bovenste luchtwegen zijn kwetsbaar. Bovenste luchtweginfecties worden meestal door virussen veroorzaakt en hoeven vaak niet behandeld te worden. Infecties van de lagere luchtwegen kunnen ernstiger verlopen, voorbeelden hiervan zijn een longontsteking of een bronchi(oli)tis. Het RS-virus is ook een voorkomend virus in de kinderopvang. Bij kwetsbare groepen kan de infectie zich uitbreiden naar de onderste luchtwegen en voor heel wat meer ziekteverschijnselen zorgen. Risicogroepen zijn pasgeborenen, premature baby's, kinderen met CARA (luchtwegaandoeningen) en kinderen met bepaalde hart- of longafwijkingen. RS is een virus en daardoor heeft het geven van antibiotica geen zin. De infectie geneest in principe vanzelf. Vaak kan worden volstaan met het spoelen van de neus met fysiologisch zout, dit wordt gedaan om de neus en luchtwegen vrij te houden. Als een ziekenhuisopname noodzakelijk is, kan een ondersteunende behandeling gegeven worden. Mocht een kind medicijnen toegediend krijgen dan doen wij dit ook op De Melkfabriek. De procedure hiervoor staat beschreven in het protocol geneesmiddelen en medisch handelen welke terug te vinden is op ons intranet.

Pandemie

In het geval van een pandemie zoals wij hebben ervaren met COVID gedurende 2020/2022 zullen wij de richtlijnen van de overheid volgen en de eventuele daarbij horende beslisboom.

Preventiemedewerkers

De Melkfabriek beschikt over meerdere *preventiemedewerkers*. Iedere locatiemanager is preventiewerker voor haar eigen locatie(s). De HR-manager is de preventiemedewerker op het gebied van arbo gerelateerde zaken.

De preventiemedewerkers zijn nauw betrokken bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Zij werken samen met de pedagogisch medewerkers en de directie aan de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). De preventiemedewerkers inventariseren en observeren welke risico's er zijn op het gebied van fysieke risico's, psychologische risico's en omgevingsrisico's. Hier wordt een plan van aanpak opgeschreven waarin de volgende vragen worden gesteld: Wat moet er gebeuren om dit risico te verkleinen? Wie doet dit? En binnen welk tijdsbestek gebeurt dit? De preventiemedewerker controleert dit plan van aanpak en blijft dit checken en waar nodig aanpassen (ARI&E, aanpassing op de RI&E).

Voor arbo gerelateerde zaken wordt de risicomonitor gebruikt. De punten die hieruit komen worden vervolgens meegenomen in de totstandkoming en evaluatie van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Dit beleid wordt op onze online informatievoorziening kenbaar en inzichtelijk gemaakt voor alle ouders en medewerkers. Zodra dergelijke bestanden (veiligheids- en gezondheidsbeleid, gedragscode, pedagogisch beleid, etc.) geëvalueerd en opnieuw gepubliceerd worden, worden ouders en medewerkers hier via de email van op de hoogte gebracht.

Ergocoach

Naast de veiligheid en gezondheid voor onze kinderen, dragen wij op De Melkfabriek ook zorg voor de veiligheid en de gezondheid van al onze medewerkers. Een belangrijk onderdeel hiervan is het ergonomisch werken. Hiervoor heeft De Melkfabriek een *ergocoach* aangesteld. Zij doet periodiek observaties op alle locaties en groepen om alle medewerkers aan het werk te zien in het uitvoeren van hun dagelijkse taken en functie. Hiervan doet zij verslaglegging naar de regiomanager en voorziet de medewerkers van adviezen. Tijdens teamoverleg vraagt zij aandacht voor het thema ergonomie om het onderwerp levendig te houden en het belang ervan in te laten zien. De ergocoach voert een specifiek adviesgesprek met zwangere medewerkers, zodat zij op werkgebied goede voorlichting ontvangen aan het begin van hun zwangerschap. De directie ontvangt gericht advies voor het aanbrengen van eventuele/nodige aanpassingen en het op de hoogte brengen van zaken die er rondom ergonomie spelen. Daarnaast is de ergocoach verantwoordelijk voor het invullen van de risico-inventarisatie op het gebied van Arbo. In samenwerking met de betreffende preventiemedewerker zorgt zij voor een volledig ingevulde risico-inventarisatie en jaarlijkse evaluatie hiervan. Zij zijn beide betrokken bij het evalueren en aanpassen van het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Aandachtfunctionaris Huiselijk geweld en kindermishandeling

Uit onderzoek is gebleken dat van alle meldingen die bij Veilig Thuis worden gedaan slechts een heel klein percentage afkomstig is vanuit de kinderopvang. De Melkfabriek beschikt naast een preventiemedewerker ook over een *aandachtfunctionaris voor huiselijk geweld en kindermishandeling*. Zij brengt regelmatig de meldcode onder de aandacht en leert onze medewerkers bewuster bezig te zijn met deze meldcode. Zo gebeurt dit tijdens een van de jaarlijkse teamvergaderingen en legt zij de aandacht op de meldcode doormiddel van het plaatsen van extra informatie en artikelen in de wekelijkse memo. De meldcode is per januari 2019 aangevuld met het afwegingskader. Op ons intranet is deze nieuwe meldcode terug te vinden. Op alle iPads op de groepen is de app van de meldcode geïnstalleerd. Ook zullen de medewerkers extra bijscholing ontvangen van de aandachtfunctionaris over het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. De signaleringslijsten zijn opgenomen in ons beleid, zodat de pedagogisch coaches de signaleringslijst meenemen in de coaching gesprek binnen het team. Wanneer er bijvoorbeeld twijfels zijn over het welbevinden van een kind kunnen deze lijst en de vernieuwde meldcode erbij gepakt worden om te kijken in hoeverre de zorgen van de pedagogisch medewerkers en de signalen die zij opvangen mogelijk verdere stappen behoeven.

Protocollen per sectie

Grote risico's

- Hygiëne op de melkfabriek, verschoneren, handen wassen (even nog checken welke er meer zijn)
- Veilig slapen
- Medisch handelen
- Vergiftiging
- Ontruimingsplannen (BS,TD,GK,DB,RSS)
- Zon en zonverbranding
- Verdrinking

Sociale veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag (seksueel misbruik) nog even checken welke er zijn
- Gedragscode
- Meldcode
- Vierogenprincipe
- Meldcode 3 route
- Vermissing van een kind (hier staat in over protocol Uitstapje, maar die bestaat niet volgens mij)
- Buitenspelen TD (hier staat nog niet in wat er op p.23 staat over het uitstapje van Tuindorp.) kan niet vinden of dat ergens anders staat over de speeltuin van tuindorp. Maar dan zou het dus in 'Buitenruimte TD' toegevoegd kunnen worden.

Gezondheid

- Hygiëne protocollen

- Hoofdluizen
- Gezonde voeding (staat ook in over voedselhygiëne)